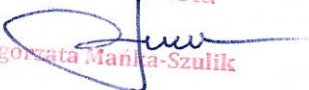

***ROCZNA ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE MIASTA ZABRZE ZA 2022 ROK***

Prezydent Miasta

Małgorzata Manika-Szulik

Zabrze, kwiecień 2023 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	str. 3
2.	Podstawy prawne funkcjonującego na terenie Miasta Zabrze systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	str. 4
3.	Liczba mieszkańców Miasta Zabrze w latach 2020-2022	str. 7
4.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Miasta Zabrze	str. 8
5.	Segregacja odpadów komunalnych	str. 15
6.	Edukacja	str. 22
7.	Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	str. 33
8.	Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	str. 35
8.1.	Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.	str. 36
8.2.	Możliwości przetwarzania bioodpadów	str. 39
8.3.	Możliwości przetwarzania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	str. 42
9.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	str. 46
10.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	str. 46
11.	Informacja o osiągniętych poziomach	str. 47
12.	Termiczne przekształcanie odpadów	str. 47
13.	Podsumowanie	str. 48

Spis treści

1.	Wprowadzenie	str. 3
2.	Podstawy prawne funkcjonującego na terenie Miasta Zabrze systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	str. 4
3.	Liczba mieszkańców Miasta Zabrze w latach 2020-2022	str. 7
4.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Miasta Zabrze	str. 8
5.	Segregacja odpadów komunalnych	str. 15
6.	Edukacja	str. 22
7.	Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	str. 33
8.	Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	str. 35
8.1.	Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.	str. 35
8.2.	Możliwości przetwarzania bioodpadów	str. 38
8.3.	Możliwości przetwarzania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	str. 41
9.	Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	str. 45
10.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	str. 46
11.	Informacja o osiągniętych poziomach	str. 46
12.	Termiczne przekształcanie odpadów	str. 47
13.	Podsumowanie	str. 48

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. 2022 r. poz. 2519 ze zm.), gminy zobowiązane zostały do dokonania corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie. Celem analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Miasta Zabrze w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Dokument jest sporządzany na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmioty zbierające odpady komunalne oraz na podstawie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i innych dostępnych danych o czynnikach wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu gminy i obejmuje w szczególności:

- możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- liczbę mieszkańców;
- liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych

do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;

- uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w analizie zostały wykorzystane dane za rok 2022, a dodatkowo dla celów porównawczych wykorzystano dane z lat 2020 i 2021.

2. Podstawy prawne funkcjonującego na terenie Miasta Zabrze systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Zabrze funkcjonuje m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. 2022 r. poz. 2519 ze zm.), (dalej „u.c.p.g.”), wraz z rozporządzeniami wykonawczymi,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.), (dalej „u.o.”),
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 221 ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 ze zm.), (dalej „o.p.”),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.), (dalej „KPA”),
- Plan Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla Województwa Śląskiego, (dalej „WPGO”).

Uchwały Rady Miasta Zabrze obowiązujące w roku 2022:

- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XX/357/20 z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Zabrze,

- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XX/358/20 z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XLVIII/732/22 z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XXXIX/648/21 z dnia 15 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XX/358/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XVI/294/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/456/12 z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XXII/402/20 z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłat za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości.
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XLVIII/734/22 z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIII/402/20 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 lipca 2020 r., w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłaty za pojemniki lub worek o określonej pojemności, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości.
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XXX/496/21 z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie

odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr LVI/810/22 z dnia 17 października 2022 r. w sprawie warunków i trybu składania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XXX/495/21 z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie określenia rodzajów dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, sposobu ich świadczenia oraz wysokości cen za te usługi,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XX/359/20 z dnia 18 maja 2020 r. w sprawie zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostującymi bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XVIII/344/20 z dnia 16 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XLVIII/733/22 z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XXX/494/21 z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz Miasta Zabrze,
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XVI/295/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XV/276/19 Rady Miasta Zabrze z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku.
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XLVIII/735/22 z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok

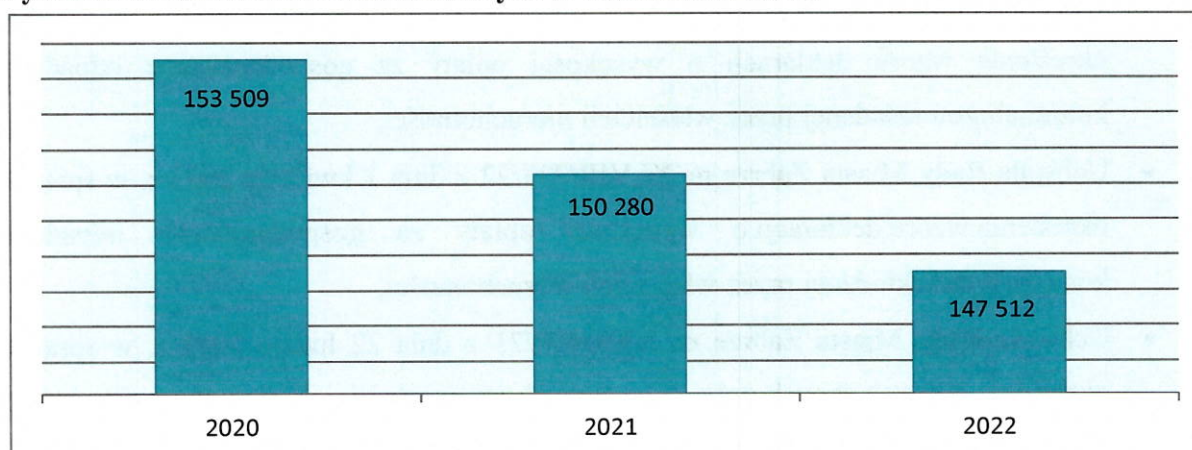
od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XVI/293/20 z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIX/410/12 Rady Miasta Zabrze z dnia 15 października 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.
- Uchwała Rady Miasta Zabrze nr XLVIII/736/22 z dnia 1 kwietnia 2022 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

3. Liczba mieszkańców Miasta Zabrze w latach 2020-2022.

Miasto Zabrze jest gminą miejską o łącznej powierzchni 80,4 km². Liczbę mieszkańców miasta Zabrze w latach 2020-2022 przedstawia Rysunek 1.

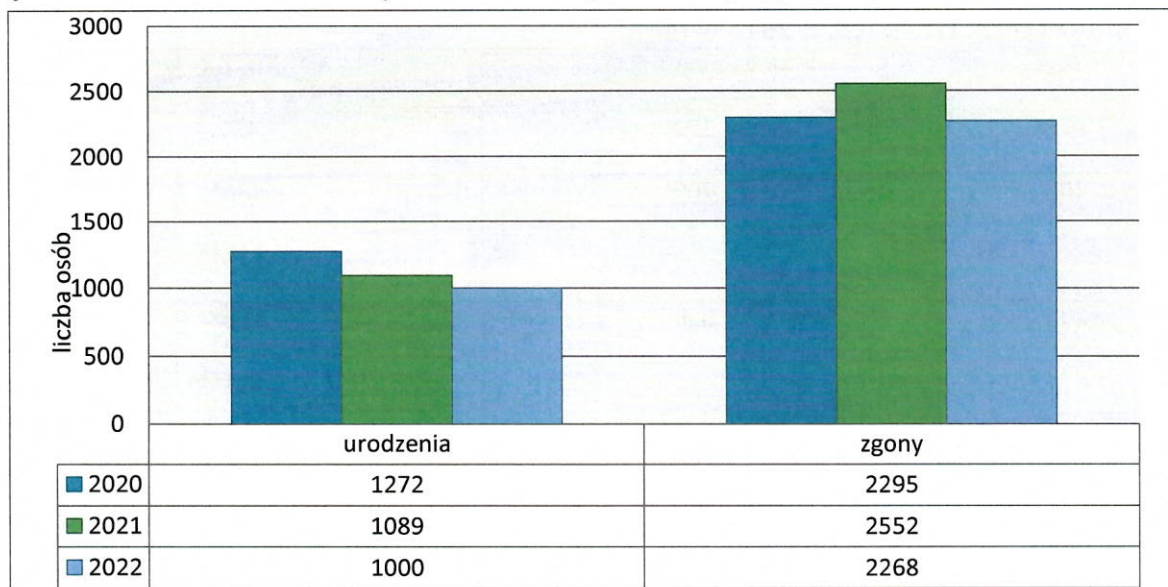
Rysunek 1. Liczba osób zameldowanych w latach 2020-2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM Zabrze

Z powyższego wykresu wynika, że w Zabrzu występuje tendencja malejąca, co do liczby mieszkańców. Liczba mieszkańców kształtowana jest przede wszystkim poprzez zmiany miejsca zamieszkania lub stałego pobytu oraz przyrost naturalny, który w Zabrzu od kilku lat jest ujemny. Biorąc pod uwagę ostatnie trzy lata w roku 2022 odnotowano najmniejszą liczbę urodzeń w stosunku do pozostałych analizowanych lat. Poniżej przedstawiono wykres obrazujący różnicę między liczbą urodzeń żywych i liczbą zgonów.

Rysunek 2. Zestawienie liczby osób urodzonych i liczby zgonów w latach 2020-2022.

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich UM Zabrze.

4. Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie Miasta Zabrze.

Ilość oraz skład morfologiczny odpadów komunalnych uzależniony jest od różnych czynników np. od miejsca ich powstawania, zamożności społeczeństwa i związanego z nim poziomu konsumpcji wyrobów, ale także od pory roku. Nadmienić należy, że ilość odpadów komunalnych zebranych w przeliczeniu na jednego mieszkańca na rok, jest silnie powiązana z kondycją ekonomiczną panującą w regionie. Wpływ na rodzaj i ilość wytwarzanych odpadów mają również: rodzaj obszaru (miasto, wieś), na którym są one wytwarzane, gęstości zaludnienia, typ zabudowy (jednorodzinna, wielorodzinna), liczba turystów, obecność obiektów użyteczności publicznej oraz obecność, rodzaj, wielkość i liczba placówek handlowych, a także drobnego przemysłu lub usług. Na ogólną masę odebranych i zebranych odpadów komunalnych składają się zarówno odpady odebrane „u źródła” bezpośrednio od właścicieli nieruchomości, jak i zebrane w stacjonarnym punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK), mobilnych punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (MPSZOK) oraz odpady zebrane przez podmioty prowadzące działalność na terenie miasta Zabrze polegającą na zbieraniu odpadów komunalnych.

Tabela 1. Masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca latach 2020-2022 w [kg].

Rok	Województwo śląskie	Miasto Zabrze
2020	273	457
2021	409	486* 414**
2022	b.d.	466* 411***

Źródło: Dane z GUS oraz opracowanie własne.

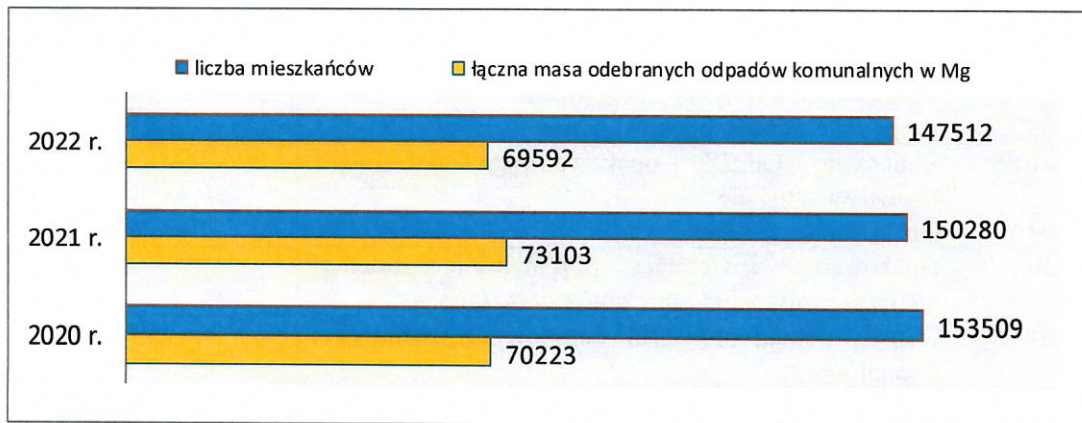
Objaśnienia:

* masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, gdzie przy masie odebranych i zebranych odpadów uwzględnione zostały odpady komunalne odebrane i zebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych - objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowanym przez gminę, jak również od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych nie objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami, na których powstawały odpady komunalne, odpady zebrane w PSZOK oraz MPSZOK,

** masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, gdzie przy masie odebranych i zebranych odpadów uwzględnione zostały tylko odpady komunalne odebrane i zebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, odpady zebrane w PSZOK oraz MPSZOK.

*** masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca, gdzie przy masie odebranych i zebranych odpadów uwzględnione zostały odpady komunalne odebrane i zebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, odpady odebrane z placówek oświatowych oraz cmentarzy uczestniczących w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi zorganizowanym przez gminę oraz odpady zebrane w PSZOK oraz MPSZOK.

Rysunek 3. Łączna liczba mieszkańców Miasta Zabrze oraz łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych w latach 2020-2022 w [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

Przy utrzymującej się od kilku lat tendencji spadkowej co do liczby mieszkańców (o około 2% rok do roku), łączna masa odebranych i zebranych w roku 2022 odpadów w odniesieniu do roku 2021 zmniejszyła się o blisko 5%.

Powyższe może wynikać ze zdarzeń jakie miały miejsce w 2022 roku w szczególności wybuchu wojny w Ukrainie oraz nienotowanego od kilkunastu lat wzrostu inflacji. Na bazie zgromadzonych danych można stwierdzić, iż w obliczu kryzysu zmniejszyła się konsumpcja i co się z tym wiąże ilość wytwarzanych odpadów. Jednocześnie w przestrzeni publicznej pojawiły się informacje, iż spadek ilości przekazanych do zagospodarowania odpadów wielkogabarytowych wynika z zaistniałego kryzysu energetycznego (braku dostępności paliw stałych).

Na podstawie rocznych sprawozdań przekazywanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości (zamieszkałych, mieszanych i niezamieszkałych) oraz podmioty zbierające odpady komunalne sporządzono zestawienia odpadów odebranych i zebranych w 2022 r. z terenu Miasta Zabrze z podziałem na poszczególne grupy odpadów (Tabela 2, Tabela 3, tabela 4).

Tabela 2. Ilość odpadów komunalnych odebranych „u źródła” oraz w MPSZOK w 2022 r. w [Mg].

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2 742,0500
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	186,9700
3.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	3 839,5800
4.	ex 15 01 06	Zmieszane Odpady opakowaniowe zawierające tworzywa sztuczne	1,5800
5.	15 01 07	Opakowania ze szkła	66,2660
6.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	0,2500
7.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	977,5000
8.	17 01 02	Gruz ceglany	94,3200
9.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu , gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	7 174,3600
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	18,5200
11.	20 01 01	Papier i tektura	146,9900
12.	20 01 02	Szkło	2 750,9100
13.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 290,9460
14.	20 01 10	Odzież	6,4000
15.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,1200
16.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	0,2050
17.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	0,0700
18.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	7,1460
19.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,1960
20.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,6250
21.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,4610
22.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	188,1800
23.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6 406,5900
24.	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	412,9600
25.	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	36 061,5700
26.	20 03 02	Odpady z targowisk	42,7800
27.	20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	1,4800
28.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	2 292,6150
29.	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	51,4500

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Ilość zebranych odpadów komunalnych w PSZOK w 2022 r. w [Mg].

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	21,5660
2.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	9,5770
3.	15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	1,6600
4.	15 01 07	Opakowania ze szkła	0,6510
5.	16 01 03	Zużyte opony	55,0000
6.	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	5,8470
7.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu , gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	898,0740
8.	17 02 01	Drewno	11,2790
9.	17 02 03	Tworzywa sztuczne	0,7200
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	75,0340
11.	20 01 01	Papier i tektura	1,1070
12.	20 01 02	Szkło	2,2465
13.	20 01 10	Odzież	3,8980
14.	20 01 11	Tekstylia	8,3410
15.	20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,3525
16.	20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	12,6950
17.	20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne	5,9060
18.	20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	1,4925
19.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0650
20.	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0860
21.	20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	9,5590
22.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	19,3550
23.	20 01 38	Drewno inne niż wymienione w 20 01 37	169,5160
24.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	90,2450
25.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 209,1110
26.	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1 423,1915

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 4. Ilość zebranych odpadów komunalnych przez podmioty zbierające odpady komunalne stanowiące frakcje odpadów komunalnych w roku 2022 w [Mg].

Lp.	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	31,9370
2.	15 01 04	Opakowania z metali	123,2424
3.	16 01 06	Opony	1,0200
4.	17 01 07	Zmieszane odpady z betonu , gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	4,6250
5.	17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	22,9027
6.	17 04 02	Aluminium	16,5274
7.	17 04 03	Ołów	0,8063
8.	17 04 04	Cynk	0,8412
9.	17 04 05	Żelazo i stal	444,3764
10.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	1,2600
11.	20 01 01	Papier i tektura	141,5684
12.	20 01 40	Metale	0,5415

Źródło: Opracowanie własne.

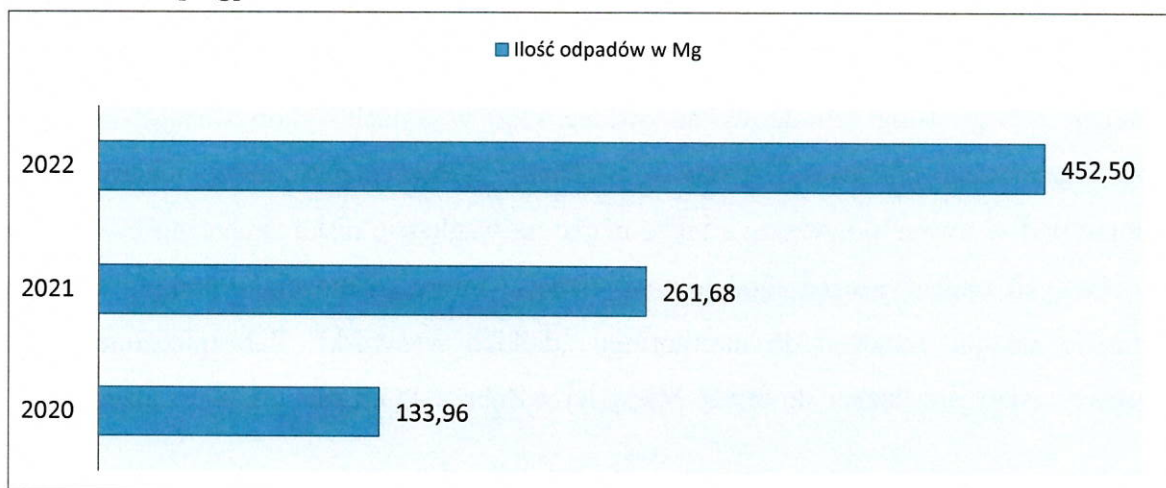
W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, podczas zbiórki prowadzonej z terenu Miasta Zabrze w roku 2022 zostało odebranych 36 061,57 Mg (ton) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych (kod odpadu 20 03 01). Porównując trzy ostatnie lata w roku 2022 odebrano najmniejszą ilość tych odpadów.

W roku 2022 w zorganizowanym na terenie miasta stacjonarnym punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) zostało przyjętych 4 036,575 Mg wysegregowanych odpadów komunalnych.

Miasto Zabrze w ramach realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi podejmuje działania związane z usuwaniem odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. Działania te to głównie likwidacja tzw. „dzikich wysypisk”, które powstają na terenach będących we władaniu gminy. W roku 2022 usunięto z tych miejsc 452,50 Mg odpadów.

Masę odpadów zebraną w ramach usuwania dzikich wysypisk na przestrzeni trzech ostatnich lat przedstawia Rysunek 4.

Rysunek 4. Masa odpadów zebranych w ramach usuwania dzikich wysypisk w latach 2020-2022 w [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

Z wykresu jednoznacznie wynika, że w roku 2022 usunięto największą wagowo ilość odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania.

Zachowanie czystości i porządku na terenie miasta w głównej mierze zależy od mieszkańców i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Pomimo dużego wachlarza usług w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach ponoszonej opłaty, a także podejmowanych działań np. kontrole, zakup fotopułapek, liczba nielegalnych składowisk z roku na rok ulega zwiększeniu.

Tabela 5. Ilość odpadów zebranych w ramach likwidacji dzikich wysypisk 2022 r.

20 02 01	20 03 01	20 03 07	16 01 03	20 03 99	17 01 01
ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI Ilość [Mg]	NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE) ODPADY KOMUNALNE Ilość [Mg]	ODPADY WIELKOGABARYTOWE Ilość [Mg]	ZUŻYTE OPONY Ilość [Mg]	ODPADY KOMUNALNE NIEWYMIENIONE W INNYCH PODGRUPACH Ilość [Mg]	ODPADY Z BETONU ORAZ GRUZ BETONOWY Z ROZBIÓREK I REMONTÓW Ilość [Mg]
5,26	98,28	22,67	17,51	0,34	308,44

Źródło: Opracowanie własne.

Trudno ocenić jakie są przyczyny deponowania w miejscach nieprzeznaczonych do składowania i magazynowania tak znacznej ilości odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, gdyż gmina w ramach zorganizowanego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zapewnia odbiór tych odpadów w miejscu ich wytworzenia (bezpośrednio od właścicieli). Odpady poremontowe

można dodatkowo w ramach ponoszonych opłat choć w ilości nie większej niż 2 Mg oddać w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Cmentarnej 19F. Najbardziej prawdopodobne jest nieprawidłowe działanie podmiotów realizujących wszelkiego rodzaju usługi remontowo-budowlane, które w ramach wykonywanej działalności są zobowiązane zagospodarować odpady we własnym zakresie (ponieść koszty ich utylizacji).

Biorąc pod uwagę powyższe, a także mając na względzie niską skuteczność wykrycia sprawców tych zanieczyszczeń zgodnie z wcześniejszymi rekomendacjami podjęto działania w sprawie zakupu urządzeń do monitoringu „dzikich wysypisk”. Zabezpieczone środki finansowe zostały przekazane do Straży Miejskiej w Zabrze, która zakupiła 4 urządzenia.

5. Segregacja odpadów komunalnych.

Wprowadzony w lipcu 2013 roku system gospodarowania odpadami komunalnymi ciągle się rozwija, lecz brak stabilnych krajowych przepisów w zakresie gospodarki odpadami powoduje konieczność wprowadzania ciągłych zmian w jego funkcjonowaniu. Działania te podejmowane są na poziomie gmin, gdyż krajowe i wojewódzkie plany gospodarki odpadami (KPGO, WPGO) przygotowywane są dla dłuższej perspektywy czasowej.

Przyjęte kierunki działań zgodnie z WPGO na lata 2016-2022, to:

- zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów;
- dążenie do zmniejszania ilości składowanych odpadów;
- osiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych;
- zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania zużytego sprzętu oraz zużytych baterii i akumulatorów;
- osiągnięcie odpowiedniego poziomu odzysku i recyklingu odpadów poużytkowych, między innymi odpadów opakowaniowych, zużytych opon, olejów odpadowych;
- dokończenie likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne;
- zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku.

Dla osiągnięcia założonych celów w krajowym planie gospodarowania odpadami 2022 (KPGO) określone zostały kierunki działań dotyczące między innymi edukacji ekologicznej,

rozwoju selektywnego zbierania odpadów, a także zostały wskazane działania takie jak np. prowadzenie kontroli przez inspekcję ochrony środowiska, prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami, wspieranie budowy sieci napraw i ponownego użycia produktów.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 u.c.p.g. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności zapewniają selektywne zbieranie odpadów komunalnych obejmujące co najmniej: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady.

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. (Dz. U. z 2021 poz. 906) w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów ujednolica sposób selektywnej zbiórki odpadów oraz określa kiedy wymóg selektywnego zbierania uważa się za spełniony. Selektywnie zbiera się:

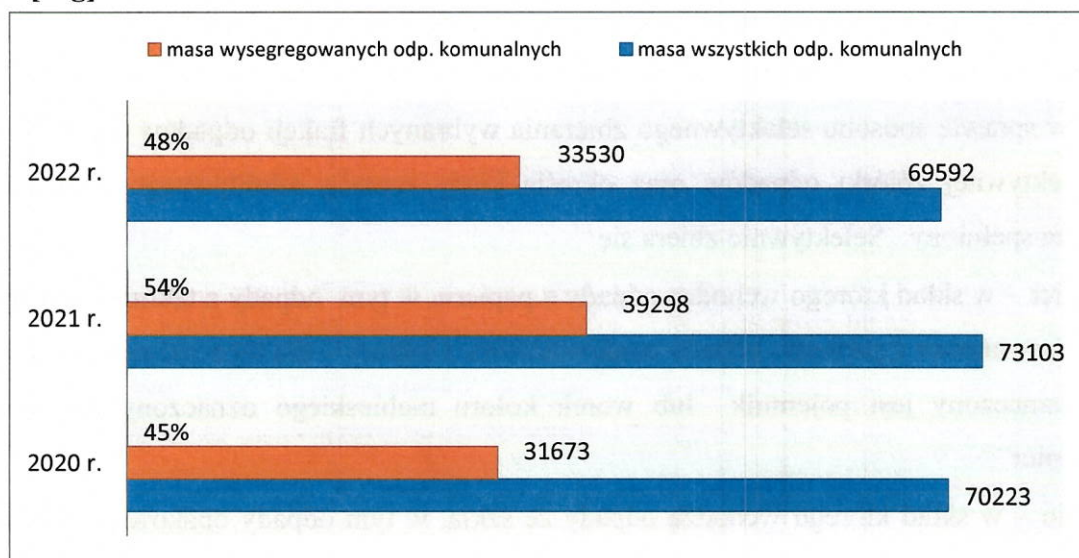
- papier – w skład którego wchodzi odpady z papieru, w tym odpady z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury – dla tego rodzaju odpadów przeznaczony jest pojemnik lub worek koloru niebieskiego oznaczony napisem „Papier”;
- szkło – w skład którego wchodzi odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła – dla tego rodzaju odpadów przeznaczony jest pojemnik lub worek koloru zielonego oznaczony napisem "Szkło";
- jeżeli frakcję szkło zbiera się w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, szkło bezbarwne zbiera się w pojemnikach lub workach koloru białego, oznaczonego napisem „Szkło bezbarwne”, a szkło kolorowe w pojemnikach lub workach koloru zielonego, oznaczonych napisem „Szkło kolorowe”;
- metale i tworzywa sztuczne – w skład którego wchodzi odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych, oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe – dla tego rodzaju odpadów przeznaczony jest pojemnik lub worek koloru żółtego oznaczony napisem "Metale i tworzywa sztuczne";
- bioodpady – dla tego rodzaju odpadów przeznaczony jest pojemnik lub worek koloru brązowego oznaczony napisem "Bio".

W Zabrze zbiórka odpadów komunalnych z podziałem na pięć frakcji (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady oraz niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne)

funkcjonuje od początku wdrożenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (tj. lipiec 2013 r.).

Zgodnie z nowelizacją u.c.p.g., która zaczęła obowiązywać jesienią 2019 roku oraz z obowiązującym prawem miejscowym od dnia 1 maja 2020 r. na terenie Miasta Zabrze selektywna zbiórka odpadów komunalnych jest obowiązkowa dla wszystkich mieszkańców.

Rysunek 5. Udział wszystkich selektywnie odebranych i zebranych odpadów komunalnych w całkowitej masie odpadów komunalnych w poszczególnych latach w [Mg].

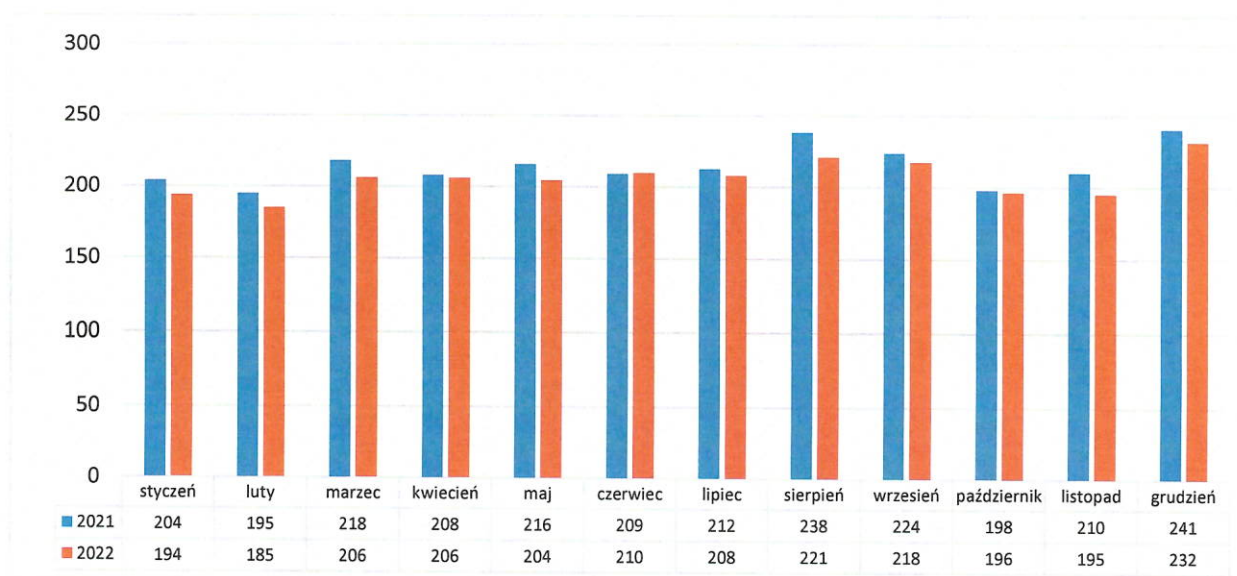

Źródło: Opracowanie własne.

Udział selektywnie odebranych i zebranych odpadów komunalnych w całkowitej masie odpadów odebranych i zebranych zarówno bezpośrednio od właścicieli nieruchomości, odebranych w MPSZOK oraz w PSZOK, jak również zebranych przez podmioty zbierające odpady komunalne w roku 2022 kształtuje się na poziomie 48%. Sytuacja ta wskazuje na zmniejszenie ilości odebranych i zebranych wysegregowanych odpadów komunalnych w stosunku do roku 2021. Daje to podstawy do wzmocnienia weryfikacji sposobu zbiórki odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości, gdyż prawdopodobnie część z nich w dalszym ciągu nie realizuje bądź niewłaściwie wywiązuje się z obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

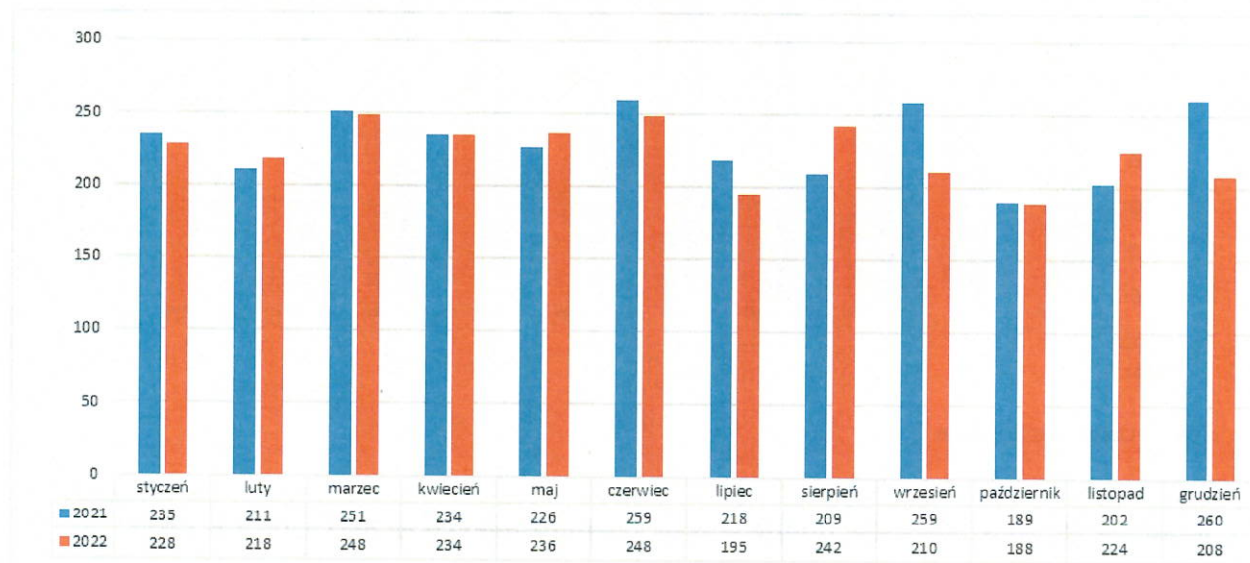
Na poniższych rysunkach porównano ilości każdej frakcji odpadów jaką odebrano bezpośrednio od właścicieli nieruchomości położonych na terenie miasta Zabrze przez podmiot odbierający odpady komunalne świadczący usługę w ramach umowy z gminą w poszczególnych miesiącach 2021 i 2022 r. r.

Rysunek 6. Ilość odpadów frakcji papier w 2021 i 2022 r. [Mg].

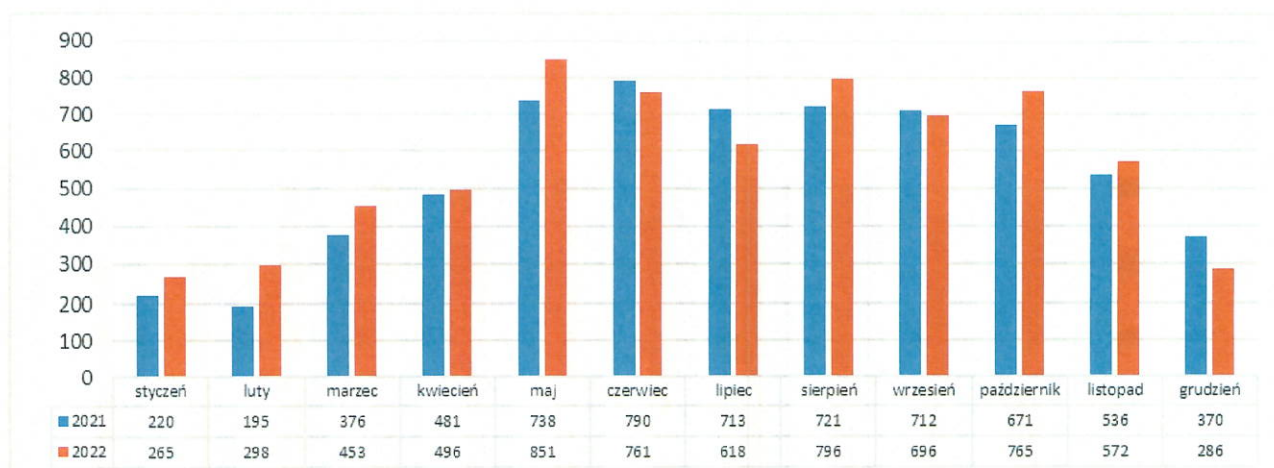
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 7. Ilość odpadów frakcji szkło w 2021 i 2022 r. [Mg].

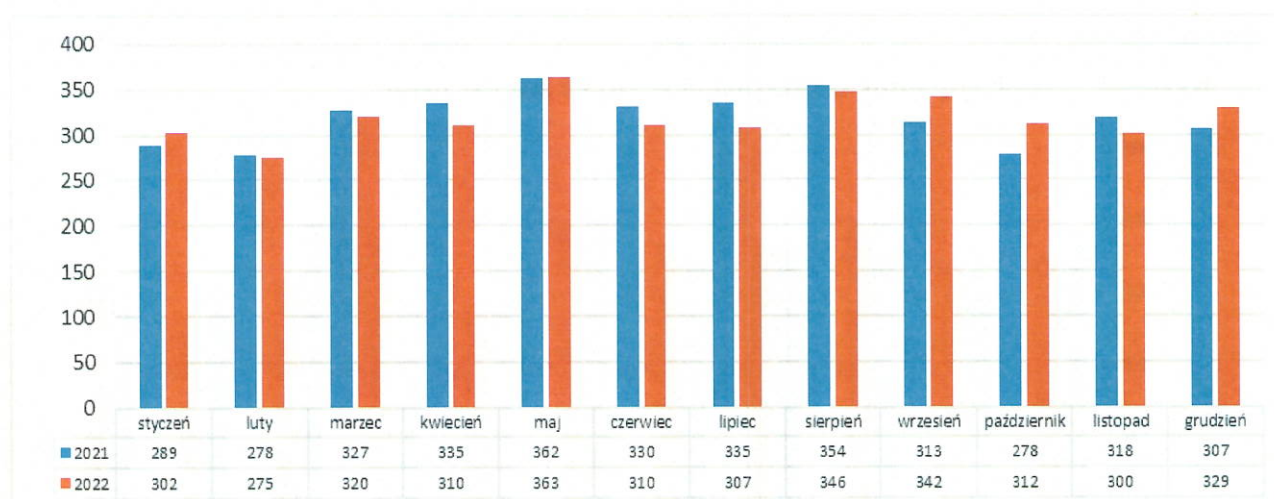
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 8. Ilość bioodpadów w 2021 i 2022 r. [Mg].

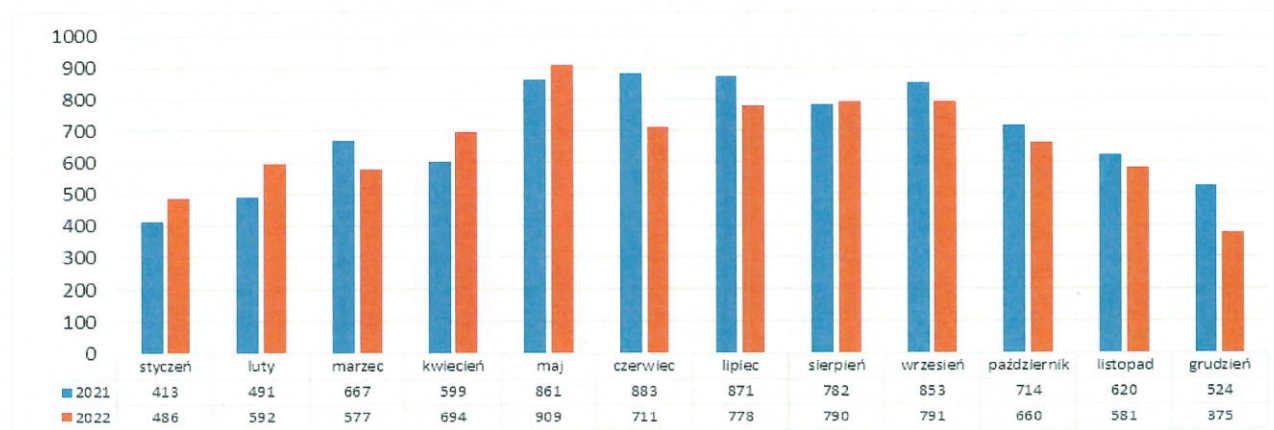
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 9. Ilość odpadów frakcji metale i tworzywa sztuczne w 2021 i 2022 r. [Mg].

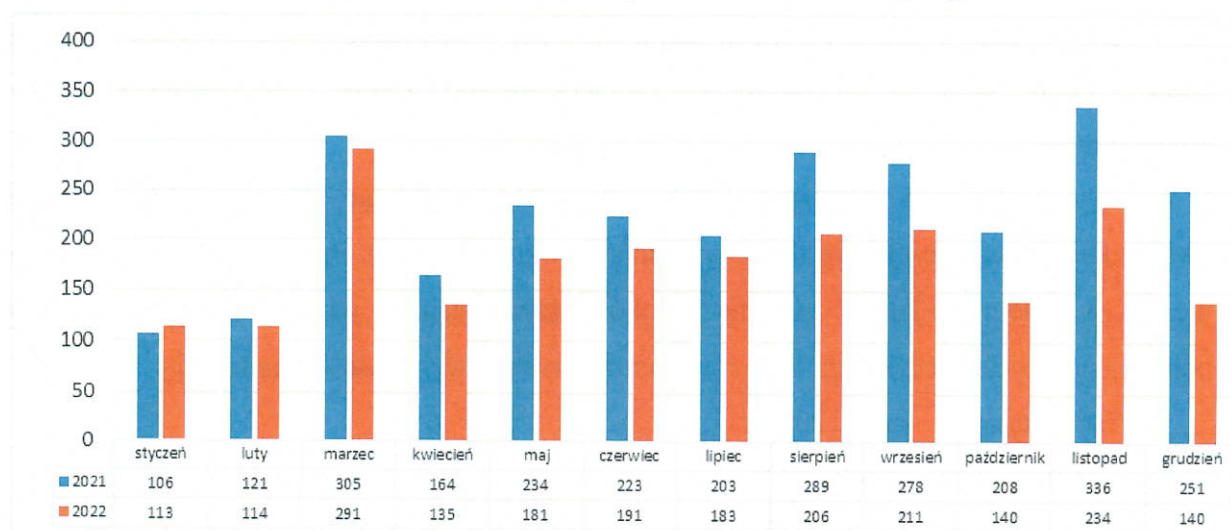
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 10. Ilość odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 i 2022 r. [Mg].

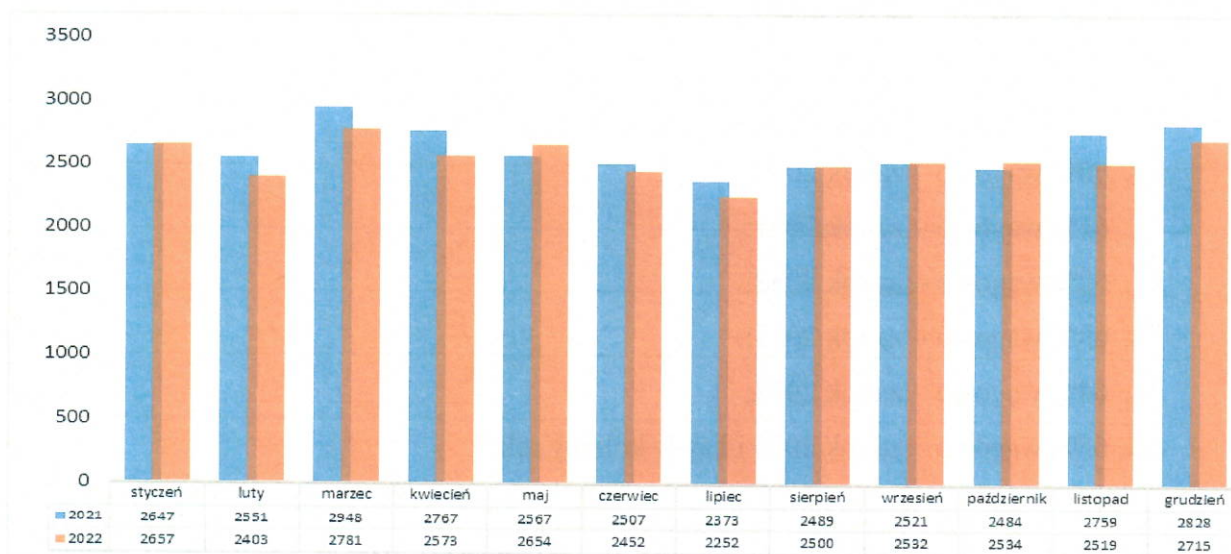
Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 11. Ilość odpadów wielkogabarytowych w 2021 i 2022 r. [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 12. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w 2021 i 2022 r. [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

Z zaprezentowanych danych wynika, iż ilość odebranego papieru, szkła, bioodpadów oraz metali i tworzyw sztucznych wahała się nieznacznie w poszczególnych miesiącach roku 2021 i 2022. Zestawiając dane dotyczące odpadów budowlanych i rozbiórkowych odbieranych w tzw. workach BIG-BAG i odpadów wielkogabarytowych, które właściciele nieruchomości (mieszkańcy) udostępniają w terminach określonych harmonogramem przy miejscach gromadzenia odpadów można zaobserwować dość znaczny spadek ilości tych odpadów w drugiej połowie 2022 r.

Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązku wynikającego z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

W celu osiągnięcia obowiązkowych poziomów recyklingu konieczne jest ciągle zwiększanie ilości selektywnie zbieranych odpadów komunalnych. Zgodnie z zapisami art. 3b u.c.p.g. w kolejnych latach: „Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

1. 20% wagowo – za rok 2021;
2. 25% wagowo – za rok 2022;
3. 35% wagowo – za rok 2023;
4. 45% wagowo – za rok 2024;
5. 55% wagowo – za rok 2025;
6. 56% wagowo – za rok 2026;
7. 57% wagowo – za rok 2027;
8. 58% wagowo – za rok 2028;
9. 59% wagowo – za rok 2029;
10. 60% wagowo – za rok 2030;
11. 61% wagowo – za rok 2031;
12. 62% wagowo – za rok 2032;
13. 63% wagowo – za rok 2033;
14. 64% wagowo – za rok 2034;
15. 65% wagowo – za rok 2035 i każdy kolejny rok.”

Do roku 2020 poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych stanowił stosunek łącznej masy odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych do łącznej masy wytworzonych odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Natomiast za rok 2021 i kolejne poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Tendencja wzrostowa procentowego udziału zbieranych i odbieranych selektywnych odpadów komunalnych w całkowitej masie odpadów jest oczekiwana przede wszystkim z powodu nałożonych na gminę wymaganych poziomów recyklingu, jak również zmiany sposobu jego obliczania.

Brak uzyskania procentowego udziału zbieranych i odbieranych selektywnych odpadów komunalnych w całkowitej masie odpadów skutkuje nieosiągnięciem wymaganych poziomów recyklingu. Dlatego też, konieczne jest sukcesywne pogłębianie świadomości mieszkańców o potrzebie segregacji odpadów komunalnych. Od chwili objęcia przez gminę pełnego nadzoru nad gospodarowaniem odpadami komunalnymi zadanie to jest realizowane poprzez stałe prowadzenie różnych działań informacyjno-edukacyjnych.

6. Edukacja

Podstawowym celem w zakresie ekologii i gospodarki odpadami jest wzrost natężenia działań informacyjnych. W roku 2022 na bieżąco aktualizowano stronę internetową Urzędu Miejskiego, o informacje dotyczące odpadów komunalnych.

Kluczowym elementem kampanii edukacyjnej już od połowy 2019 roku jest mobilna aplikacja EcoHarmonogram (fot. 1), przybliżająca mieszkańcom w atrakcyjny i przystępny sposób zasady dotyczące selektywnej zbiórki odpadów. Celem aplikacji jest usprawnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Mieszkańcy za pośrednictwem aplikacji, po podaniu swojego adresu, mają dostęp do aktualnego harmonogramu wywozu odpadów komunalnych. Usługa przypomina o nadchodzących terminach wywozów odpadów oraz przy użyciu przyjaznego interfejsu dostarcza wszystkich niezbędnych informacji potrzebnych do prawidłowego segregowania odpadów. W aplikacji znajdują się również informacje o punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, a także innych miejscach, w których istnieje możliwość zgodnego z przepisami zagospodarowania odpadów. Dodatkowo EcoHarmonogram umożliwia wniesienie zgłoszenia / interwencji w zakresie niewłaściwego świadczenia usługi, czy konieczności wymiany bądź zwiększenia objętości pojemnika.

Czy wiesz, że w naszej
gminie działa
EcoHarmonogram?

Pobierz teraz

Bezpłatną aplikację

i korzystaj z harmonogramu
wywozu odpadów

w Twoim telefonie!

Razem zadbajmy
o nasze **środowisko!**

Co daje EcoHarmonogram?

- 1 Informacje o PSZOK
- 1 wyszukiwanie harmonogramu po adresie
- 1 zawsze aktualny harmonogram w telefonie
- 1 powiadomienia o terminie odbioru odpadów komunalnych
- 1 eko-edukacja jak sortować śmieci

Pobierz aplikację:

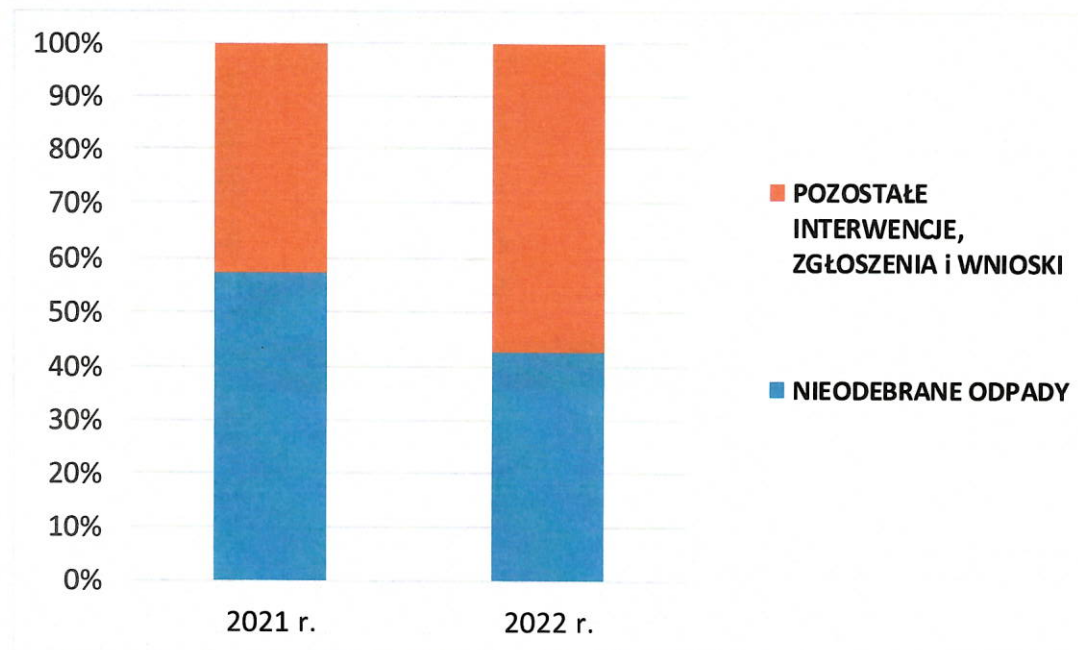
Google Play

Więcej na: www.ecoharmonogram.pl

Fot. 1. Mobilna Aplikacja Eco Harmonogram.

W 2022 roku w aplikacji odnotowano ponad 2 400 wpisów, gdzie połowa z nich dotyczyła braku terminowej realizacji usługi odbioru odpadów komunalnych (1 048 zgłoszenia). Jest to wynik zdecydowanie lepszy niż w roku 2021, gdzie ilość zgłoszeń wyniosła ponad 4 tys., z czego 2 334 zgłoszenia dotyczyły braku terminowej realizacji usługi w zakresie odbioru odpadów (Rysunek 13).

Rysunek 13. Udział interwencji dot. braku odbioru odpadów do wszystkich zgłoszonych w latach 2021 – 2022.

Źródło: Opracowanie własne.

Wzorem lat ubiegłych w roku 2022 zarówno Zarządom nieruchomości wielorodzinnych zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze jak również mieszkańcom, którzy odwiedzali Wydział Gospodarowania Odpadami Komunalnymi przekazywano ulotki zawierające informacje na temat prawidłowej segregacji odpadów (fot. 2).

NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE) ODPADY KOMUNALNE

WKRZUCAJĄ:

- ŚRODKI HIGIENICZNE NP. PIELUCHY, PŁATKI KOSMETYCZNE, CHUSTECZKI HIGIENICZNE, PATECZKI DO USZU ITP.
- ZŁYŻYTE RĘCZNIKI PAPIEROWE
- POPIÓŁ
- ZATŁUSZCZONE OPAKOWANIA Z PAPIERU
- ODCHODY ZWIERZĄT DOMOWYCH

NIE WKURZAJĄ:

- ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH NP. TERMOMETRÓW, BATERII I AKUMULATORÓW, OPAKOWAŃ PO FARBACH I ROZPUŠCZALNIKACH, CHEMIKALIÓW ITP.
- ZUŻYTEGO SPRZĘTU RTV/AGD
- ZARÓWEK
- PRZETERMINOWANYCH LEKÓW
- OPAKOWAŃ PO OLEJACH I SIŁKOWYCH
- INNYCH FRAKCJI, KTÓRE NALEŻY ZBIERAĆ SELEKTYWNE

Jeśli w ulotce nie znalazłeś frakcji, do której możesz wyrzucić swój odpad, sprawdź w wyszukiwarce Ecoharmonogramu lub skontaktuj się z gminą.

Czy wiesz, że w naszej gminie działa EcoHarmonogram?

Pobierz teraz **bezpłatną aplikację** i korzystaj z harmonogramu wywozu odpadów **w Twoim telefonie!**

Więcej informacji w gminie lub na www.ecoharmonogram.pl

Wszelkie dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem tel.:

ZGŁOSZENIA I INTERWENCJE w sprawie nieprawidłowego dotarcia odpadów do ulotki:

UM Zabrze tel. (32) 37 33 576

INFORMACJE DOT. DEKLARACJI OŚ. PRZETW. (osobom niepełnosprawnym):

UM Zabrze tel. (32) 37 33 405 lub 403

WYKONANIE DOT. OPŁAT (np. rozładunek, załadunek, dojazd, rozładunek, załadunek):

UM Zabrze tel. (32) 37 33 405

ZABUDOWA I WYKONANIE PRAC (Gwarantujemy, że nie ma żadnych opłat):

UM Zabrze tel. (32) 37 33 405

WSZYSCY SEGREGUJEMY ODPADY KOMUNALNE

Obowiązek segregacji od 1 maja 2020 r.

Ponadto w prasie lokalnej publikowano informacje z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. W tygodniku pn. „Głos Zabrze i Rudy Śląskiej” w całym 2022 roku pojawiło się 12 artykułów dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi na terenie miasta Zabrze, a dotyczyły m.in. zawarcia nowej umowy, dzikich wysypisk, zużytych opon, czy wydarzeń promujących właściwe postępowanie z odpadami.

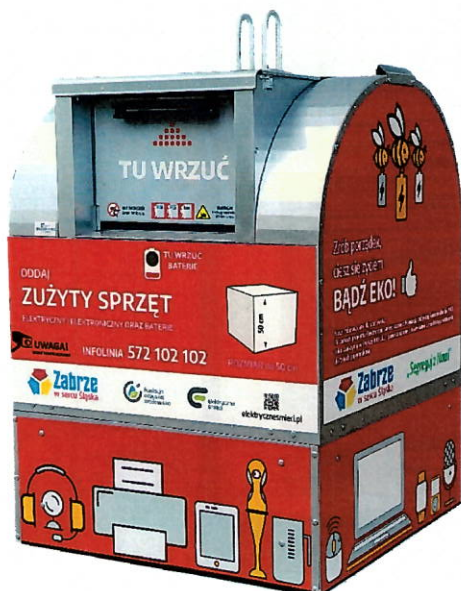
Przy współpracy z Wykonawcą realizującym usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Zabrze, który zgłaszał problemy z odbiorem odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących z gospodarstw domowych zgromadzonych w workach BIG-BAG opracowano plakat (fot. 4) dotyczący właściwego ustawienia tych worków, który został przekazany Zarządom nieruchomości celem umieszczenia na tablicach informacyjnych w zabudowie wielolokalowej.

Fot. 4. Plakat dot. właściwego udostępniania worków BIG-BAG.

Istotnym elementem funkcjonującym w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawartej z wykonawcą była możliwość dodatkowego odbierania od mieszkańców wysegregowanych odpadów komunalnych za pośrednictwem mobilnych punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (MPSZOK). O takiej możliwości mieszkańcy byli informowani za pośrednictwem m.in. strony internetowej, czy mobilnej aplikacji EcoHarmonogram.

W celu zapewnienia mieszkańcom możliwości łatwego i w pełni legalnego pozbycia się elektroodpadów w 2021 roku Miasto Zabrze przystąpiło do ogólnopolskiego projektu pn.: „Elektryczne Śmieci”. W ramach tego przedsięwzięcia w kilkunastu lokalizacjach na terenie miasta rozstawiono charakterystyczne „Czerwone Pojemniki” (fot. 5), do których mieszkańcy mogą wrzucić małogabarytowy sprzęt RTV i AGD, a także baterie. Jednocześnie dzięki staraniom Miasta Zabrze od drugiej połowy 2022 roku każdy mieszkaniec w celu pozbycia się ze swojego mieszkania lub domu zużytego sprzętu dużych rozmiarów takich jak telewizor, lodówka, pralka, czy zmywarka może skorzystać z bezpłatnej usługi odbioru tych odpadów, która zostanie zrealizowana przez operatora obsługującego wspomniane pojemniki. W celu zlecenia tej usługi należy wypełnić formularz, który dostępny jest po zeskanowaniu kodu QR znajdującego się na pojemniku lub pod adresem: <https://elektrycznesmieci.pl/odbior/#/>, przekierowanie do formularza zostało również zamieszczone na stronie internetowej Miasta Zabrze (fot. 6).

Fot. 5. „Czerwony pojemnik”

Fot. 6. Ulotka informacyjna

Projekt Elektryczne Śmieci jest bezpłatnym, ogólnopolskim projektem realizowanym wspólnie przez MB Recykling, Fundację Odzyskaj Środowisko oraz organizację odzysku AURAEKO, dedykowanym dla miast powyżej 40 tys. mieszkańców. Lista lokalizacji pojemników na terenie miasta Zabrze została przedstawiona w Tabeli 6.

Tabela 6. Wykaz lokalizacji „Czerwonych pojemników”.

Lp.	Ulica	Uwagi	Dzielnica
1.	Bytomska/Młyńska	teren zielony	Biskupice
2.	Jana III Sobieskiego	teren zielony od strony DMiT v/v nr 5-5a	Centrum Południe
3.	Tomasza Puchałki/ Zawiszy Czarnego	parking, okolice ronda przy ul. Roosevelta	Centrum Południe
4.	Wolności 185 a-c	w sąsiedztwie kiosków handlowych	Centrum Północ
5.	Wincentego Witosa okolice nr 6	Witosa 6 vv bloków mieszkalnych	Grzybowice
6.	Sportowa 1a	parking w sąsiedztwie szkoły	Guido
7.	Dr. Henryka Jordana 45-47	w sąsiedztwie stanowiska śmietnikowego	Helenka
8.	Sejmowa/Kordeckiego	teren zielony	Makoszowy
9.	Franciszkańska	na wysokości nr 20A naprzeciw kiosków	Osiedle Kotarbińskiego
10.	Al. Korfantego/ Hermisza	parking przy AQUARIUSIE	Osiedle Mikołaja Kopernika
11.	Ks. Pawła Janika 13A-13F	Obok kiosków handlowych	Poremba
12.	Ofiar Katynia 40	w sąsiedztwie stanowiska śmietnikowego	Rokitnica
13.	Nyska 14	w sąsiedztwie kiosków handlowych	Rokitnica
14.	Krakowska 57 c	Przy pawilonie handlowym	Rokitnica
15.	św. Jacka 21	skrzyżowanie ulic św. Jacka i św. Kamila, teren zielony	Zaborze Południe
16.	Cegielniana/ Józefa Lompy	skrzyżowanie ul. Cegielnianej i ul. Lompy, teren zielony	Zaborze Południe

W ramach realizowanego na terenie miasta powyższego projektu w roku 2022 odebrano ponad 60 Mg odpadów w postaci zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zużytych baterii i tonerów.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi są również pojemniki do zbiórki zużytych baterii zlokalizowane w wybranych szkołach lub innych obiektach użyteczności publicznej, a także pojemniki na przeterminowane leki rozmieszczone w wyznaczonych aptekach. Szczegółowe informacje o miejscach tych zbiórek dostępne są w aplikacji EcoHarmonogram (wraz z możliwością ustalenia ich lokalizacji na mapie, w tym wyznaczenia trasy do wybranego punktu).

W roku 2022 na terenie PSZOK utworzono punktu ponownego użycia (fot. 7), z którego coraz chętniej korzystają mieszkańcy Zabrze. Do punktu ponownego użycia, mieszkańcy mogą dostarczyć przedmioty, które w ich ocenie nadają się jeszcze do użytkowania i ktoś inny będzie mógł z nich skorzystać zabierając do domu podczas odwiedzin PSZOK. Niemniej jednak ostateczną decyzję w zakresie skierowania dostarczonych produktów do ponownego użycia podejmuje obsługa PSZOK. Tego typu punkty funkcjonują już w wielu krajach, natomiast w Polsce inicjatywa ta nie jest jeszcze tak popularna. W polskim prawodawstwie pod pojęciem „ponownego użycia” rozumie się działanie polegające na wykorzystywaniu produktów lub części produktów niebędących odpadami ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone. Rosnąca konsumpcja powoduje, że wiele osób wyrzuca sprzęty, które są nadal sprawne oraz spełniają swoje funkcje. Dlatego też, przekazanie ich do ww. punktu powinno przynieść korzyści w postaci niższych kosztów związanych z zagospodarowaniem odpadów oraz obniżenie ilości wytwarzanych odpadów.

Fot. 7. Punkt ponownego użycia – widok zewnętrzny i wewnętrzny.

Od wielu lat na terenie Miasta Zabrze prowadzone są różnego rodzaju akcje ekologiczne i przedsięwzięcia edukacyjne dla mieszkańców.

W ramach współpracy z operatorem czerwonych pojemników tj. MB Recycling Sp. z o.o. oraz Fundacją Odzyskaj Środowisko Wydział Gospodarowania Odpadami brał udział w następujących akcjach edukacyjnych:

- Festiwalu Kwiatów w Zabrzu, który został zorganizowany przez Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu (24-27.06.2022 r.), gdzie podczas tego wydarzenia realizowano tzw. „Bank Drzew”, czyli zbiórkę zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE), a każdy mieszkaniec dostarczający zużyty sprzęt otrzymywał sadzonkę drzewa lub nasiona łąk kwietnych (fot. 8);

Fot. 8. Dokumentacja wydarzenia „Bank drzew”.

- Dniu Pszczół, który również został zorganizowany w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrzu (07.08.2022 r.), gdzie podczas wydarzenia dorośli oraz dzieci mogli wziąć udział w warsztatach trash art (sztuki ze śmieci) i własnoręcznie wykonać ogród w szkle z elementów pochodzących z recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (ZSEE). Główną ideą warsztatów artystycznych w nurcie trash art jest pokazanie potencjału jaki drzemie w tych odpadach (fot. 9).

Fot. 9. Dokumentacja wydarzenia „Dzień Pszczół”.

Dodatkowo w ramach prowadzonych działań edukacyjnych, część środków przeznaczonych na ten cel jest przekazywana do placówek oświatowych, które organizują różnego rodzaju projekty (konkursy, wydarzenia) z zakresu gospodarki odpadami. Programy związane z gospodarką odpadami w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Zabrze, zrealizowane zgodnie z Zarządzeniem Nr 425/WO/2022 Prezydenta Miasta Zabrze z dnia 6 maja 2022 r. Planowane w 2022 r. wydarzenia przedstawia Tabela 7.

Tabela 7. Wydarzenia zaplanowane do realizacji w publicznych placówkach oświatowych.

Lp.	Szkoła/placówka	Rodzaj projektu ekologicznego	Nazwa projektu ekologicznego
1	Przedszkole nr 18 im. Karolinki, ul. Antoniego Rolnika 33	program związany z gospodarką odpadami	"Nasza przyszłość" źródła odnawialne, segregacja śmieci naszą przyszłością
2	Przedszkole nr 19, ul. Marii Konopnickiej 1	program związany z gospodarką odpadami	Nie ma rady, segregujemy odpady
3	Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 24, ul. św. Wawrzyńca 49	program związany z gospodarką odpadami	Segregujemy - nie marnujemy!
4	Przedszkole nr 25, ul. Cieszyńska 33	program związany z gospodarką odpadami	Dlaczego, jak i gdzie? Segregować śmieci chce!
5	Przedszkole nr 27, ul. św. Wojciecha 4a	program związany z gospodarką odpadami	Segreguję odpady - to się opłaca
6	Przedszkole nr 29, ul. Paderewskiego 53	program związany z gospodarką odpadami	wycieczka do zakładu segregacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów

7	Przedszkole nr 33 im. Majki Jeżowskiej, ul. Sobieskiego 3b	program związany z gospodarką odpadami	Nauczmy dzieci po co segregować śmieci?
8	Przedszkole nr 41, ul. Nyska 21	program związany z gospodarką odpadami	Metalowe serce na nakrętki
9	Przedszkole nr 43, ul. Klonowa 2	program związany z gospodarką odpadami	Dzieci segregują śmieci
10	Przedszkole nr 47 im. Janusza Korczaka, ul. Kalinowa 9a	program związany z gospodarką odpadami	Selektywna zbiórka plastikowych nakrętek
11	Przedszkole nr 49, ul. Sportowa 42	program związany z gospodarką odpadami	Grzeczne dzieci segregują śmieci - edycja II
12	Szkoła Podstawowa nr 7 im. Stanisława Wyspiańskiego, ul. Pokoju 41	program związany z gospodarką odpadami	Segregujemy odpady
13	Szkoła Podstawowa nr 15 im. Ks Jana Dzierżona, ul. Czołgistów 1	program związany z gospodarką odpadami	Dawaj przykłady - segreguj odpady!
14	Szkoła Podstawowa nr 16, ul. Józefa Lompy 78	program związany z gospodarką odpadami	Nowe życie śmieci
15	Szkoła Podstawowa nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w ZSO nr 14, ul. Korczoka 98	program związany z gospodarką odpadami	Nie śmieć - segreguj!
16	Szkoła Podstawowa nr 17 im. Bohaterów Westerplatte w ZSO nr 14, ul. Korczoka 98	program związany z gospodarką odpadami	Osobliwości ścieżki przyrodniczej TROPEM ŻUBRA czyli o korzyściach płynących z racjonalnej gospodarki odpadami
17	Szkoła Podstawowa nr 31, ul. dr. Henryka Jordana 7	program związany z gospodarką odpadami	Uczniowie segregują śmieci
18	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 39 im. Marii Montessori, ul. Michała Wolskiego 10	program związany z gospodarką odpadami	Z odpadami za pan brat - IV edycja
19	Zespół Szkół Specjalnych nr 42, ul. Sienkiewicza 43	program związany z gospodarką odpadami	Świadomie dbam o środowisko
20	III Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi, ul. Sienkiewicza 33	program związany z gospodarką odpadami	Czystość wokół nas - kontynuacja programu

21	IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja, ul. Andersa 64	program związany z gospodarką odpadami	Tworzę, przetwarzam, zmieniam - stare na nowe!
22	Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5, ul. Piłsudskiego 29	program związany z gospodarką odpadami	Segregujemy - Ziemię ratujemy!
23	Zespół Szkół Ekonomiczno – Usługowych, Plac Traugutta 1	program związany z gospodarką odpadami	1. Akcja informacyjna w jaki sposób prawidłowo gospodarować odpadami - gazetka szkolna, ulotki, lekcje tematyczne (w wybranych klasach) 2. Konkurs "Wyczaruj torbę ze starej koszulki" 3. Zakup koszy do segregacji
24	Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego , ul. Piłsudskiego 58	program związany z gospodarką odpadami	Recykling a segregacja odpadów w szkole - kontynuacja cz.2

7. Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W Tabeli 8 przedstawiono umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zlokalizowanych na terenie Miasta Zabrze, które zostały zawarte przez Gminę i obowiązywały w roku 2022.

Tabela 8. Umowy obowiązujące w 2022 r.

Lp.	Termin obowiązywania umowy	Wykonawca
1.	01.01.2022 – 21.03.2022	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Alba S.A. ul. Szczecińska 5, 54-517 Wrocław
2.	22.03.2022 – do nadal ZADANIE 1 – odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych bezpośrednio od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wielorodzinnych i jednorodzinnych, niezamieszkałych oraz mieszanych;	Konsorcjum firm: Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. (Lider Konsorcjum) ul. Szczecińska 5, 54-517 Wrocław oraz FCC Śląsk Sp. z o.o. (Członek Konsorcjum) ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze
3.	22.03.2022 – do nadal ZADANIE 2 – organizacja i prowadzenie stacjonarnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK);	Konsorcjum firm: FCC Polska Sp. z o.o. (Lider Konsorcjum) ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze oraz FCC Śląsk Sp. z o.o. (Członek Konsorcjum) ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach ww. umowy Wykonawca zobowiązany był do odbioru z nieruchomości zamieszkałych oraz mieszanych, a także niezamieszkałych następujących frakcji odpadów komunalnych: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne oraz odpady ulegające biodegradacji. Ponadto zlecono wykonawcy organizację i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów (PSZOK), co pozwoliło gminie zrealizować obowiązek określony w u.c.p.g. Jednocześnie zgodnie ze specyfikacją warunków zamówienia (SWZ) i zawartą umową wykonywane były również dodatkowe działania, które przedstawia Tabela 9.

Tabela 9. Dodatkowe działania w ramach umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

DZIAŁANIE	W RAMACH UMOWY
Odpady wielkogabarytowe	Terminowy odbiór odpadów z nieruchomości, odpady udostępniane do odbioru na zasadach określonych w prawie miejscowym.
Odpady budowlano rozbiórkowe	Odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych zgromadzonych w workach BIG-BAG na zasadach określonych w prawie miejscowym.
Mycie pojemników	Terminowe mycie pojemników na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz bioodpady.
Mobilne PSZOKI	Każda dzielnica – w określonych lokalizacjach rozmieszczane były samochody, gdzie można było oddać posegregowane odpady komunalne. Odpady odbierane były w godzinach od 6.00 do 10.00 i od 16.00 do 20.00
Punkt konsultacyjno-informacyjny – interwencje Akcje „Sprzątanie świata”	Konsultacje/ interwencje UM Konsultacje/interwencje Wykonawca Udostępniane worków BIG BAG służących do zbiórki odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Udostępnienie brązowych worków na bioodpady w ramach zorganizowanej „AKCJI LIŚĆ”. Miasto Zabrze we współpracy z Wykonawcą realizującym usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na rzecz gminy pomaga w realizacji społecznych akcji sprzątania terenów gminnych. W ramach akcji chętnym osobom przekazywane są bezpłatnie rękawiczki i worki do gromadzenia odpadów. W następnej kolejności miasto organizuje odbiór i zagospodarowanie zebranych odpadów.

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2022 mieszkańcy miasta Zabrze w dalszym ciągu ponosili opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie ze stawką uchwaloną na mocy uchwały Rady Miasta Zabrze nr XXII/402/20 z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawki opłat za pojemnik lub worek o określonej pojemności przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, tj. 24,20 zł.

Począwszy od dnia 1 maja 2020 r. na terenie Miasta Zabrze selektywna zbiórka odpadów komunalnych jest obowiązkowa. Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny, zgodnie z obowiązującym prawem miejscowych zostanie zobligowany do uiszczenia opłaty podwyższonej stanowiącej dwukrotność stawki za selektywną zbiórkę odpadów, która została przedstawiona w powyższej tabeli.

8. Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W roku 2019 weszła w życie nowelizacja ustawy o odpadach, która zniosła obowiązek regionalizacji i umożliwiła przekazanie odpadów komunalnych do instalacji znajdujących się na terenie całego kraju. Należy jednak podkreślić, że zgodnie z art. 20 ust. 2 ww. ustawy wybór instalacji powinien odbywać się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, do najbliższej położonych miejsc, w których odpady mogą być przetworzone. Dodatkowo zaznaczyć należy, że regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) przekształcone zostały w instalacje komunalne.

Należy jednak zwrócić uwagę na kontrakty (umowy) zawarte między instalacjami a dostarczającymi odpady, które nie zawsze umożliwiają realizację założonych planów.

8.1 Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Poniżej przedstawiono wykaz funkcjonujących na terenie województwa śląskiego instalacji komunalnych zapewniających mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i wydzielenie z tych odpadów frakcji nadających się do odzysku (Tabela 10).

Tabela 10. Wykaz instalacji komunalnych funkcjonujących na terenie województwa śląskiego.

Lp.	NAZWA PODMIOTU ZARZĄDZAJĄCEGO I ADRES INSTALACJI
1.	Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. 42-263 Wrzosowa ul. Konwaliowa 1
2.	PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. k. 42-274 Konopiska ul. Przemysłowa 7
3.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. 42-400 Zawiercie ul. Podmiejska
4.	ALBA Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. 42-530 Dąbrowa Górnicza ul. Główna 144A
5.	FCC Śląsk Sp. z o.o. 41-800 Zabrze ul. Cementarna 19F
6.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. 40-312 Katowice ul. Miłowicka 7A
7.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. 41-200 Sosnowiec ul. Grenadierów
8.	PTS ALBA Sp. z o.o. 41-503 Chorzów ul. Brzezińska
9.	Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o. 44-100 Gliwice ul. Rybnicka
10.	BM Recykling Sp. z o.o. 41-100 Siemianowice Śląskie ul. Konopnickiej 11
11.	PreZero Recycling Południe Sp. z o.o. 44-194 Knurów ul. Szybowa 44
12.	Cofinco Poland Sp. z o.o. 44-335 Jastrzębie Zdrój ul. Dębina 36
13.	Zakład Gospodarki Odpadami S.A. 43-300 Bielsko Biała ul. Krakowska 315d

Źródło: Urząd Marszałkowski woj. śląskiego.

W 2022 roku w Zabrzu odebrano niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod odpadu 20 03 01) o łącznej masie 36 061,57 [Mg]. Ilość tych odpadów z podziałem na poszczególne instalacje przedstawia Tabela 11. Odpady zostały zagospodarowane zgodnie z załącznikiem nr 1 do Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 699), który przewiduje następujące sposoby zagospodarowania odpadów komunalnych:

- R1 - Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii,
- R2 - Odzysk/regeneracja rozpuszczalników,

- R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania),
- R4 - Recykling lub odzysk metali i związków metali,
- R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych,
- R6 - Regeneracja kwasów lub zasad,
- R7 - Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń,
- R8 - Odzysk składników z katalizatorów,
- R9 - Powtórna rafinacja lub inne sposoby ponownego użycia olejów,
- R10 - Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska,
- R11 - Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R10,
- R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11,
- R13 - Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R12 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów),
- D13 - Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1-D12.

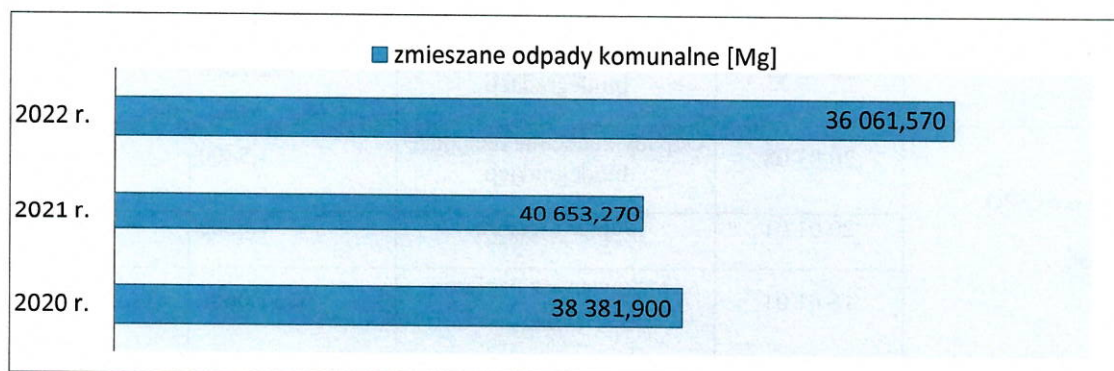
Tabela 11. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz ich zagospodarowanie w roku 2022 w [Mg].

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych
PreZero Recycling Południe Sp. z o.o. 44-194 Knurów ul. Szybowa 44	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	178,8600	R12
FCC Śląsk Sp. z o.o. 41-800 Zabrze ul. Cmentarna 19F	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	29955,7600	R12

Instalacja mechaniczno-biologicznego przekształcania odpadów ZPOK Lipówka II należąca do ALBA MPKG Sp. z o.o.	20 03 01	Niese segregowane (zmieszane) odpady komunalne	506,7400	R12
PTS Alba Sp. z o.o. 41-503 Chorzów ul. Brzezińska	20 03 01	Niese segregowane (zmieszane) odpady komunalne	5386,5100	R12
Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o. 44-100 Gliwice ul. Rybnicka	20 03 01	Niese segregowane (zmieszane) odpady komunalne	31,7000	D13
Instalacja komunalna do mechaniczno-biologicznego przekształcania BM Recykling Sp. z o.o. ul. Konopnickiej 11 41-100 Siemianowice Śląskie	20 03 01	Niese segregowane (zmieszane) odpady komunalne	2,0000	R12
SUMA			36 061,5700	

Źródło: Opracowanie własne.

Rysunek 14. Łączna masa odebranych niese segregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w poszczególnych latach w [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

8.2 Możliwości przetwarzania bioodpadów.

W 2022 r. z terenu Miasta Zabrze odebrano i zagospodarowano bioodpady o łącznej masie 10 629,3560 Mg w tym odpady zielone, odpady kuchenne, papier i tektura oraz odpady z targowisk zgodnie zdanymi przedstawionymi w Tabeli 12.

Tabela 12. Bioodpady odebrane bezpośrednio od właścicieli nieruchomości położonych na terenie Miasta Zabrze w 2022 r. w [Mg].

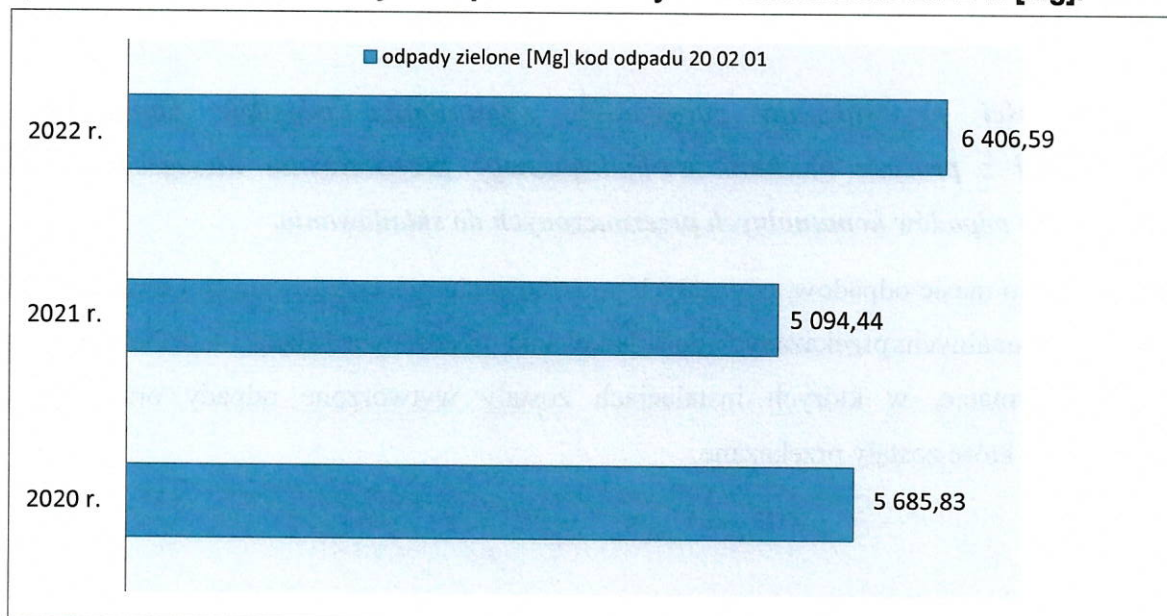
Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne ulegające biodegradacji	Kod odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Masa odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
FCC Śląsk Sp. z o.o. - Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów	20 01 01	Papier i tektura	143,3500	R12
	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1 289,4060	R3
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	6 161,7900	R3
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	238,3100	R12
	20 03 02	Odpady z targowisk	42,7800	R3
Instalacja papiernicza TOP Tychy	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,4400	R12
Instalacja komunalna – instalacja do fermentacji i kompostowania odpadów 44-251 Rybnik ul. Rycerska 101	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	46,7600	R3
Sortownia odpadów komunalnych Remondis Górny Sp. z o.o.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,4200	R12
Zakład Górniczy „Radostów Dolny”	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	192,1600	R12
PTS Alba Sp. z o.o. ZPO Chorzów ul. Brzezińska bn.	20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,5400	R3
	20 01 01	Papier i tektura	1,6500	R12
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1637,0600	R12
Sortownia Odpadów Komunalnych należąca do WPO ALBA S.A. 54-517 Wrocław ul. Szczecińska 5	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	843,1000	R12
Stena Recykling Sp. z o.o. 41-100 Siemianowice Śląskie ul. Konopnickiej 11	20 01 01	Papier i tektura	1,9900	R12

Śląskie Centrum Recyklingu Sp. z o.o. 44-100 Gliwice ul. Rybnicka	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,6800	R12
Instalacja do przetwarzania surowców wtórnych ul. Kokotek 33, Ruda Śląska	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	9,0400	R12
Remondis Tarnowskie Góry Sp. z o.o. – kompostownia Laryszowska Tarnowskie Góry	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,2800	R3
PZO Sp. z o.o. – kompostownia ul. Rybnicka, Gliwice	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,5000	R3
Zakład Gospodarki Odpadami MPGK Sp. z o.o. w Świętochłowicach	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	4,0800	R3
Instalacja komunalna w Knurowie ul. Szybowa 44	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,0200	R3
SUMA			10 629,3560	

Źródło: opracowanie własne.

Bioodpady odebrane od mieszkańców to przede wszystkim odpady zielone. Masa odpadów zielonych (odpady o kodzie 20 02 01) w poszczególnych latach 2020 – 2022 została przedstawiona na Rysunku 15.

Rysunek 15. Ilość Odebranych odpadów zielonych w latach 2020-2022 w [Mg].

Źródło: Opracowanie własne.

W 2022 r. w PSZOK przyjęto od mieszkańców miasta Zabrze i przekazano do zagospodarowania bioodpady o łącznej masie 1 231,784 Mg w tym odpady zielone oraz papier i tektura zgodnie z danymi przedstawionymi w Tabeli 13.

Tabela 13. Bioodpady dostarczone przez mieszkańców miasta Zabrze do PSZOK w 2022 r. w [Mg].

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne ulegające biodegradacji	Kod odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Masa odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji [Mg]	Sposób zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
FCC Śląsk Sp. z o.o. - Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów	20 01 01	Papier i tektura	1,1070	R12
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1 209,1110	R3
	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	21,5660	R12

Źródło: Opracowanie własne.

Dalsze działanie Miasta Zabrze powinno być ukierunkowane na zwiększenie strumienia bioodpadów pochodzenia kuchennego, gdyż szacuje się, że łączny udział bioodpadów w strumieniu odpadów komunalnych wynosi ponad 10%. Działania te mogą pozytywnie wpłynąć na poziom recyklingu.

8.3 Możliwości przetwarzania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Informacje o masie odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, przekazanych do składowania przedstawia Tabela 14. Tabela zawiera również informacje, w których instalacjach zostały wytworzone odpady oraz adresy składowisk na które zostały przekazane.

Tabela 14. Masa pozostałości z sortowania odebranych odpadów komunalnych w 2022 r. [Mg].

Adres instalacji, w której zostały wytworzone odpady, powstałe z odebranych przez podmiot odpadów komunalnych, przekazane do składowania	Kod odpadów	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania [Mg]				Adres składowiska, na które przekazano odpady do składowania.
		Fracja od 0 do 80 mm	Wartość parametru AT4 [mg O ₂ /g]*	Fracja powyżej 80 mm	Masa całego strumienia odpadów	
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	2059,4667	-	-	2059,4667	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1975,1448	-	-	1975,1448	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1637,0828	-	-	1637,0828	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1051,3112	-	-	1051,3112	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	369,4520	7,88	-	369,4520	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	345,0420	7,88	-	345,0420	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 05 99	327,3440	1,06	-	327,3440	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	291,2148	7,88	-	291,2148	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 05 99	249,7100	1,08	-	249,7100	59-300 Lublin, ul. Zielona
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 05 99	249,7100	1,08	-	249,7100	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 05 99	219,3440	1,06	-	219,3440	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 12 12	-	-	177,1060	177,1060	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	164,6678	7,88	-	164,6678	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
44-193 Knurów, ul. Szybowa 44	19 12 12	-	-	82,7482	82,7482	44-193 Knurów, ul. Szybowa 44
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	51,9293	7,88	-	51,9293	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	51,0079	7,88	-	51,0079	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
42-530 Dąbrowa Górnicza, ul. Główna 144A	19 05 99	45,6130	1,00	-	45,6130	33-100 Tarnów, ul. Kwiatkowskiego 8
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	41,3457	7,88	-	41,3457	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36

41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	33,7965	7,88	-	33,7965	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 05 99	32,6651	1,07	-	32,6651	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	-	-	-	31,9999	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
44-193 Knurów, ul. Szybowa 44	19 12 12	-	-	25,4161	25,4161	44-193 Knurów, ul. Szybowa 44
44-193 Knurów, ul. Szybowa 44	19 05 99	17,8672	2,20	-	17,8672	44-193 Knurów, ul. Szybowa 44
33-100 Tarnów, ul. Czysta	19 12 12	-	-	13,4770	13,4770	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G	19 05 99	11,70990	5,71	-	11,7090	44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	9,3575	7,88	-	9,3575	44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G
44-193 Knurów, ul. Szybowa 44	19 05 99	8,3722	-	-	8,3722	44-193 Knurów, ul. Szybowa 44
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	7,6667	7,88	-	7,6667	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	7,0911	7,88	-	7,0911	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-503 Chorzów, ul. Brzezińska bn.	19 12 12	-	-	6,2263	6,2263	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	5,8258	-	-	5,8258	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	5,3778	8,03	-	5,3778	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	4,0926	8,03	-	4,0926	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	3,9921	8,03	-	3,9921	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	3,2028	7,73	-	3,2028	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	2,5216	7,88	-	2,5216	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,9964	7,88	-	1,9964	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,8924	7,88	-	1,8924	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,7428	7,73	-	1,7428	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22

41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,6403	8,03	-	1,6403	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,4062	7,88	-	1,4062	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,3257	7,73	-	1,3257	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,2483	8,03	-	1,2483	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	1,2176	8,03	-	1,2176	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,8179	7,73	-	0,8179	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,7649	-	-	0,7649	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G	19 05 99	0,7320	5,02	-	0,7320	44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,7214	7,73	-	0,7214	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,6574	7,73	-	0,6574	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
44-193 Knurów, ul. Szybowa 44	19 12 12	-	-	0,6196	0,6196	44-193 Knurów, ul. Szybowa 44
44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G	19 12 12	-	-	0,5929	0,5929	44-122 Gliwice, ul. Rybnicka 199G
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 05 99	0,4971	1,00	-	0,4971	42-263 Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1/713383
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,3385	7,73	-	0,3385	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,1994	7,88	-	0,1994	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,1574	-	-	0,1574	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,1300	8,03	-	0,1300	47-451 Tworków, ul. Dworcowa
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,0990	8,03	-	0,0990	42-700 Lipie Śląskie ul. Cegielniana 22
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,0970	8,03	-	0,0970	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,0933	-	-	0,0933	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 99	0,0920	7,73	-	0,0920	47-451 Tworków, ul. Dworcowa

41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 05 99	0,0902	1,00	-	0,0902	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 12 12	-	-	0,0795	0,0795	42-263 Sobuczyna, ul. Konwaliowa 1/713383
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 05 99	0,0435	1,00	-	0,0435	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,0431	-	-	0,0431	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,0285	-	-	0,0285	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 05 03	0,0158	-	-	0,0158	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 12 12	-	-	0,0122	0,0122	41-902 Bytom, ul. Jana Pawła II 10
41-100 Siemianowice Śl. ul. Konopnickiej 11	19 12 12	-	-	0,0083	0,0083	44-335 Jastrzębie Zdrój, ul. Dębina 36
41-800 Zabrze, ul. Cmentarna 19F	19 05 03	0,0020	-	-	0,0020	47-126 Kielcza, lokalizacja bez nadanej nazwy ulicy
	-	9 301,0141	-	306,2861	9639,3001	

Źródło: Opracowanie własne.

***Parametr AT4 [mg O₂/g]** rozumiany jako aktywność oddychania – parametr wyrażający zapotrzebowanie na tlen przez próbkę odpadów w ciągu 4 dni.

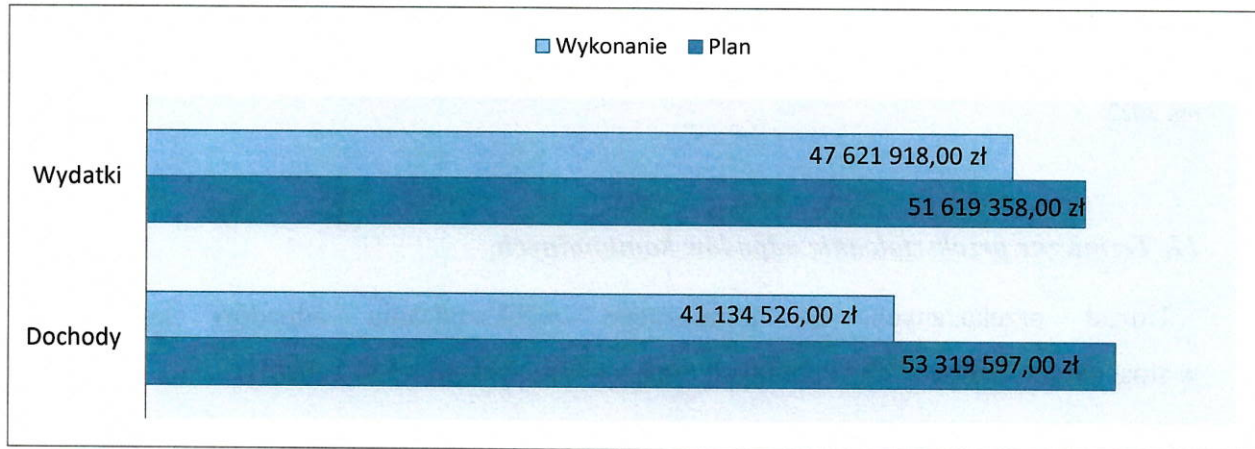
9. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Miasto Zabrze dostrzega potrzeby inwestycji w system gospodarowania odpadami komunalnymi, dlatego też do Wojewódzkiego Planu Gospodarowania Odpadami wpisano zadanie dotyczące utworzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Następnie dokonano wyboru właściwej dla realizacji zadania lokalizacji oraz opracowano koncepcję utworzenia punktu na terenie Miasta Zabrze. W roku 2019 przygotowano projekt budowlany pod powyższą inwestycję oraz złożono wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych. Gmina otrzymała dofinansowanie, jednak z powodu licznych wątpliwości mieszkańców zaniepokojonych faktem budowy PSZOK w zamieszkiwanej przez nich dzielnicy, musiała wycofać się z realizacji zadania.

10. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

W 2022 r. łączne koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 47 621 918,00 zł, z czego koszty odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych wyniosły 45 187 870,62 zł, a koszty obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 1 719 026,47 zł (Rysunek 16).

Rysunek 16. Dochody i wydatki w 2022 r.

Źródło: Opracowanie własne.

Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały wykonane na poziomie 77%. Na poziomie, wynoszącym 92% w stosunku do planu – wydatkowano środki na usługę odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, natomiast na obsługę administracyjną systemu plan wykonano na poziomie 90%. Uzyskana kwota z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi była niższa od poniesionych wydatków o 6 487 392,00 zł.

Powyższe wskazuje na konieczność przeprowadzenia analizy wysokości ustalonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

11. Informacja o osiągniętych poziomach.

W Tabeli 15 zawarto informacje na temat poziomów osiągniętych przez miasto Zabrze za rok 2022.

Tabela 15. Poziomy osiągnięte przez miasto Zabrze za rok 2022.

Lp.		Poziom osiągnięty [%]	Poziom wymagany [%]
1.	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	26,32	25
2.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	0,58	brak*
3.	Poziom składowania odpadów komunalnych	16,65	brak*

Źródło: Opracowanie własne.

* brak obowiązujących aktów prawnych określających wysokość poziomów koniecznych do osiągnięcia za rok 2022.

12. Termiczne przekształcanie odpadów komunalnych.

Udział przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów przedstawiono w Tabeli 16.

Tabela 16. Udział przekazanych do termicznego przekształcenia odpadów komunalnych.

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych [Mg]	59 789,3003*
Łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania w tonach [Mg]	13,1975
Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych [%]	0,00

Źródło: Opracowanie własne.

*Do wyliczeń stosunku masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych należało przyjąć łączną masę odebranych i zebranych odpadów komunalnych pomniejszoną o masę odebranych odpadów remontowo rozbiórkowych oraz masę opon.

13. Podsumowanie

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w roku 2022 wytworzono łącznie mniej odpadów komunalnych. Zgodnie z oczekiwaniami zmniejszeniu uległa ilość odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w odniesieniu do roku poprzedniego oraz lat wcześniejszych. Ilość wysegregowanych odpadów komunalnych również uległa zmniejszeniu, co w obliczu rosnących poziomów recyklingu jest zjawiskiem niepożądanym. Pomimo odnotowanych spadków osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia za rok 2022 wyniósł 26,32% (z wymaganych 25%).

Celem zrealizowania wysokich wymagań związanych z recyklingiem wysegregowanych odpadów komunalnych, należy dołożyć wszelkich starań zmierzających do dalszego zmniejszenia ilości niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i zwiększenia frakcji selektywnie zbieranych w ilości wszystkich wytwarzanych odpadów komunalnych. Ilość wytwarzanych odpadów selektywnie zbieranych musi rosnąć, co pozwoli osiągnąć wymagany w roku 2023 poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w wysokości aż 35%. Jak już wspomniani wcześniej należy również rozważyć wzmocnienie działań w zakresie odbioru bioodpadów kuchennych.

Pozostałe działania, które mogą przyczynić się do zwiększenia ilości wysegregowanych odpadów powinny opierać się m.in. na następujących działaniach:

1. Działania krajowe:

- ulepszenie projektowania i wspieranie innowacji, aby tworzywa sztuczne wykonane z nich produkty łatwiej poddawały się recyklingowi
- rozszerzenie i ulepszenie selektywnego zbierania odpadów z tworzyw sztucznych, aby zapewnić sektorowi recyklingu surowce wysokiej jakości
- tworzenie rentownych rynków dla pochodzących z recyklingu i odnawialnych tworzyw sztucznych.

2. Działania wojewódzkie:

- kampanie promujące sens hierarchii postępowania z odpadami,
- inicjowanie i promowanie poprzez samorządy regionalne inicjatyw, konkursów dla gmin oraz miast,
- programy i konkursy w celu podniesienia świadomości na temat strategii ograniczania odpadów,
- edukacja w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych.

3. Działania lokalne:

- wzmocnienie działań edukacyjnych dotyczących zapobieganiu powstawania odpadów komunalnych oraz prawidłowej segregacji „u źródła”,
- nasilenie kampanii informacyjnej skierowanej do wszystkich mieszkańców Zabrze,
- wspólne działania gminy z zarządcami budynków wielorodzinnych i spółdzielniami mieszkaniowymi,
- nasilenia kontroli służb miejskich oraz kontroli prowadzonych przez firmę wywozową, co do jakości gromadzonych odpadów „u źródła”.

Zgodnie z Planem Gospodarowania Odpadami Województwa Śląskiego w celu zapobiegania powstawania odpadów, które jest działaniem stojącym najwyżej w hierarchii sposobów postępowania z odpadami zaleca się:

- stosowanie opakowań wielokrotnego użytku,
- podejmowanie działań zmierzających do ponownego wykorzystania poprzez odnowę, naprawę, bądź przekazanie innym osobom lub instytucjom do dalszego użytkowania sprawnych, lecz zbytecznych przedmiotów.

Wytwórcy odpadów komunalnych, obowiązani są do stosowania takich form konsumpcji oraz surowców i materiałów, które pozwolą utrzymać ilość wytwarzanych odpadów na możliwie najniższym poziomie.

Podsumowanie i wnioski wynikające ze sporządzonej analizy:

- Stwierdzono malejącą liczbę mieszkańców, jednocześnie malejące tempo przyrostu naturalnego w roku 2022 względem lat poprzednich. Liczba urodzeń mieszkańców w roku 2022 jest niższa w porównaniu z latami ubiegłymi.
- Spadek łącznej masy wszystkich odbieranych odpadów komunalnych.
- Spadek masy odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.
- Stwierdzono zmniejszenie udziału odpadów wysegregowanych.

Ponadto:

- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia za rok 2022 wyniósł 26,32%.
- Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych wyniósł 0,00%
- Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 0,58%.
- Stwierdzono wzrost kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów.

- Należy wzmocnić działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia nałożonych na Gminę poziomów odzysku odpadów wysegregowanych.
- W związku ze zdarzeniami mającymi miejsce w roku 2022 t.j. wojna w Ukrainie, kryzys energetyczny itp. przypuszczać należy, że najbliższe zamówienie publiczne związane z usługą odbioru i zagospodarowania odpadów może być jednym z najtrudniejszych do oszacowania, gdyż sytuacja geopolityczna będzie miała istotny wpływ na poszczególne elementy tego zamówienia.

